

Як прийняти спадщину в Україні, перебуваючи за кордоном

Datum 12.10.2026
Subjekt Ministerstvo yustytzii Ukrainy
Region Ukraine
Kategorie Immobilien, Staatsverwaltung und Selbstverwaltung, Recht

В сьогоднішніх реаліях нерідко виникають ситуації, коли в Україні відкривається спадщина у той час, як потенційний спадкоємець перебуває за кордоном і не має можливості особисто приїхати до країни. Роз'яснюємо, як у такому разі правильно оформити спадщину.

Зверніться до консульства або іноземного нотаріуса

Спадкоємець, який не проживав постійно разом зі спадкодавцем на час відкриття спадщини, має подати заяву про її прийняття. Загальний строк — шість місяців із дня відкриття спадщини, тобто з дня смерті особи або дня, з якого вона оголошується померлою.

Людина, яка перебуває за кордоном і претендує на спадщину в Україні, може звернутися до консульської установи України, щоб засвідчити справжність свого підпису на заяві про прийняття спадщини.

Інший варіант — оформити документ в іноземного нотаріуса. Для використання документа, оформленого іноземним нотаріусом, може знадобитися апостиль або консульська легалізація та переклад на українську мову (вимоги залежать від країни оформлення та наявності міжнародних договорів України). Заяву надсилають поштою нотаріусу в Україні.

Якщо її відправлено до закінчення строку для прийняття спадщини, вона вважається надісланою своєчасно, навіть коли надійде нотаріусу пізніше. Збережіть квитанцію та дані для відстеження відправлення.

Важливо: представник за довіреністю не може подати заяву про прийняття спадщини замість спадкоємця: це особисте волевиявлення.

Як визначитись з нотаріусом в Україні

За загальним правилом місце відкриття спадщини визначають за останнім місцем проживання спадкодавця. Якщо воно невідоме, беруть до уваги місцезнаходження нерухомого майна або його основної частини, а за відсутності нерухомості — основної частини рухомого майна.

Для спадщини, яка знаходиться на території активних бойових дій або на тимчасово окупованій території, діють спеціальні правила, які дозволяють звернутися до нотаріуса на підконтрольній Україні території. Тому перед оформленням заяви варто узгодити з обраним нотаріусом, чи може він завести або продовжити саме вашу спадкову справу.

Які документи необхідно подати

Після отримання заяви про прийняття спадщини нотаріус заводить спадкову справу або долучає цю заяву до вже відкритої справи. Для подальшого оформлення спадщини необхідно

надати нотаріусу такі документи:

- свідоцтво про смерть спадкодавця;
- документи, що підтверджують родинні зв'язки зі спадкодавцем (у разі спадкування за законом): свідоцтво про народження, свідоцтво про шлюб, рішення суду про встановлення факту родинних відносин тощо;
- заповіт (якщо спадкування відбувається за заповітом);
- документи, що підтверджують право власності спадкодавця на спадкове майно (наприклад, договори купівлі-продажу, свідоцтва про право власності, витяги з реєстрів тощо);
- довідку про останнє місце проживання спадкодавця (для визначення місця відкриття спадщини);
- паспорт та реєстраційний номер облікової картки платника податків (або його представника, довіреність);
- інші документи, залежно від складу спадкового майна та обставин справи.

На цьому етапі спадкоємець вже може оформити довіреність на представника в Україні, щоб той подавав необхідні документи й отримав свідоцтво про право на спадщину.

Довіреність можна посвідчити в українській консульській установі або оформити за кордоном відповідно до вимог для використання іноземних документів в Україні.

Завершальний етап — отримання свідоцтва про право на спадщину

Для отримання свідоцтва про право на спадщину спадкоємець або його представник подає нотаріусу заяву про його видачу.

Нотаріус перевіряє всі подані документи, факт смерті спадкодавця, час і місце відкриття спадщини, наявність підстав для спадкування, прийняття спадщини спадкоємцем та склад спадкового майна. Видача свідоцтва відбувається після закінчення шестимісячного строку та після перевірки нотаріусом підстав спадкування й необхідних документів. Строк для отримання свідоцтва про право на спадщину не обмежений у часі.

У разі спадкування нерухомості нотаріус проводить державну реєстрацію права власності відповідно до встановленої процедури. Якщо строк уже пропущено, з'ясуйте в нотаріуса, чи можливе подання заяви за письмовою згодою спадкоємців, які прийняли спадщину. За відсутності такої згоди спадкоємець може звернутися до суду: суд вправі визначити додатковий строк, достатній для подання ним заяви про прийняття спадщини, якщо визнає причину пропуску поважною. Втім, сам факт перебування за кордоном не означає автоматичного поновлення строку та поважності такого пропуску.

Матеріал носить інформаційно-роз'яснювальний характер і не створює додаткових законодавчих норм.

Наш Телеграм

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/yak-priynyati-spadschinu-v-ukraini-perebuyayuchi-za-kordonom>